

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

KAPITAL BOZORIDA LIKVIDLILIK MUAMMOLARI VA
ULARNI HAL QILISH USULLARI

Abdalimov Lazizjon Azim o'g'li

*O'zbekiston Respublikasi Bank-Moliya Akademiyasi Kapital bozori va birja ishi (MSc-
Master of Science)-mutaxassisligi magistranti*

lazizjon.abdalimov81@gmail.com

LIQUIDITY PROBLEMS IN THE CAPITAL MARKET AND WAYS TO
SOLVE THEM

Abdalimov is the son of Lazizjon Azim

*Graduate student of Capital market and stock market (MSc-Master of Science)
specialization of Bank-Finance Academy of the Republic of Uzbekistan*

lazizjon.abdalimov81@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur tezis kapital bozorida likvidlilik muammolarini va ularni hal qilish usullarini tahlil qilishga qaratilgan. Likvidlilik bozordagi aktivlarning tez va arzon narxda naqd pulga aylantirilish imkoniyatini anglatadi. Biroq, kapital bozorida likvidlilik past bo'lgan holatlarda bozorning samaradorligi pasayadi, narxlar volatilligi oshadi va investitsiyalarni jalb qilish qiyinlashadi. Ushbu ishda likvidlilik tushunchasi, kapital bozoridagi likvidlilik muammolari, ularning sabablari va oqibatlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, likvidlilikni oshirish uchun qo'llaniladigan hal qilish usullari, jumladan markaziy banklarning intervensiyalari, moliyaviy regulyatsiya va texnologik yechimlar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: kapital bozori, likvidlilik muammolari, aktivlar savdosi, likvidlilikni boshqarish, bozor infratuzilmasi, investor faolligi, bozor tartibga solish, narx o'zgaruvchanligi, moliyaviy strategiyalar, rivojlanayotgan davlatlar

Kirish. Kapital bozorlari milliy iqtisodiyotning eng muhim tarkibiy qismlaridan biri bo'lib, investitsiyalarni jalb qilish, resurslarni samarali taqsimlash va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda katta rol o'ynaydi. Ushbu bozorda likvidlilik darajasi, ya'ni aktivlarning tez va arzon narxda naqd pulga aylantirilishi imkoniyati, muhim omil hisoblanadi. Yetarli likvidlilik bozorning samarali ishlashiga, investorlarga qulay sharoitlar yaratishga xizmat qiladi.

Biroq, kapital bozorlarida vaqti-vaqti bilan likvidlilik muammolari yuzaga keladi. Bu muammolar talab va taklifdagi nomutanosibliklar, narxlarning o'zgaruvchanligi va ishonchning yo'qolishi kabi omillar sababli vujudga kelishi mumkin. Bunday holatlar iqtisodiyotning umumiy barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatib, bozorning samaradorligini pasaytiradi.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Ushbu tezisda kapital bozoridagi likvidlilik muammolarining sabablari, oqibatlari va ularni bartaraf etish yo'llari ko'rib chiqiladi. Xususan, Markaziy bank, kapital bozorini tartibga solish bo'yicha vakolatli davlat organi va boshqa regulyator tomonidan ko'riladigan choralar, innovatsion texnologik yechimlar hamda xalqaro tajribalar asosida muammolarni hal qilish usullari tahlil qilinadi.

Kapital bozorlar iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismi bo'lib, ular orqali korxonalar va hukumatlar uzoq muddatli moliyaviy resurslarni jalb qiladilar, investorlar esa o'z mablag'larini turli aktivlarga joylashtiradilar.

Bozorning samarali ishlashi uchun likvidlilik—ya'ni, aktivlarning tez va arzon narxda naqd pulga aylantirilish imkoniyati—juda muhimdir.

Biroq, kapital bozorida likvidlilik muammolari yuzaga kelishi mumkin, bu esa bozor samaradorligini pasaytiradi, narxlar volatilligi oshadi va investitsiyalarni jalb qilish qiyinlashadi. Ushbu tezisda kapital bozoridagi likvidlilik muammolari, ularning sabablari va oqibatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, likvidlilikni oshirish uchun qo'llaniladigan hal qilish usullari, jumladan markaziy banklarning intervensiyalari, moliyaviy regulyatsiya va texnologik yechimlar ko'rib chiqiladi.

Tadqiqot natijalari kapital bozorining barqarorligi va samaradorligini ta'minlash uchun likvidlilikni boshqarishning muhimligini tasdiqlaydi. Shuningdek, likvidlilik muammolarini hal qilishda davlat organlari va bozor ishtirokchilarining hamkorligi zarurligi ta'kidlanadi.

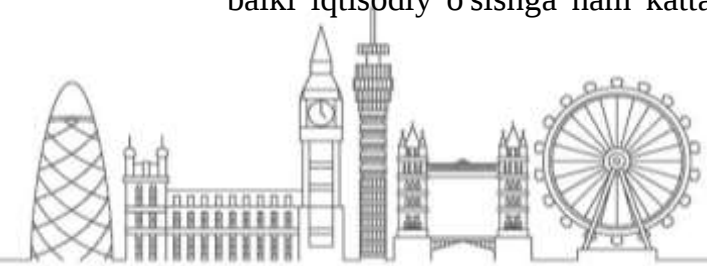
Kapital bozorlarining samaradorligi bevosita likvidlilik darajasiga bog'liq bo'lib, past likvidlilik iqtisodiy faoliyatning sekinlashishiga olib kelishi mumkin. Bu, o'z navbatida, aktivlar qiymatining o'zgaruvchanligini oshiradi va investorlar uchun noaniqliklarni kuchaytiradi. Bozorda likvidlilik muammolari turli sabablarga ko'ra yuzaga kelishi mumkin, jumladan, iqtisodiy inqirozlar, pul-kredit siyosatidagi o'zgarishlar va texnologik rivojlanishlarning etishmasligi kabi omillar bunda asosiy rol o'ynaydi.

Ushbu muammolarni hal qilish kapital bozorini yanada barqaror va jozibador qilishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqishni talab qiladi. Xususan, moliyaviy institutlarning bozor ishtirokchilari o'rtasida uzluksiz kapital oqimini ta'minlashi, davlatning qattiq regulyatsiyaviy siyosat yuritishi va texnologik yangiliklarning joriy etilishi likvidlilikni yaxshilashga xizmat qiladi.

Shuningdek, moliyaviy infratuzilmani rivojlantirish va bozordagi axborot asimmetriyasini kamaytirish orqali ham likvidlilik muammolarini hal qilish mumkin. Investorlar orasidagi ishonchni oshirish va bozordagi informatsiya shaffofligini ta'minlash likvidlilikni kuchaytiruvchi asosiy omillardan biridir.

Bu tezisda ushbu muammolarni tahlil qilish orqali, kapital bozorlarida likvidlilikni oshirish usullari ko'rib chiqiladi va xalqaro tajribalar misolida optimal yechimlar taqdim etiladi.

Xulosa. Kapital bozorlaridagi likvidlilik muammolari nafaqat investitsion muhitga, balki iqtisodiy o'sishga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Ushbu tezis doirasida olib borilgan

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

tahlillar shuni ko'rsatadiki, likvidlilik past bo'lgan sharoitda bozor samaradorligi va barqarorligi sezilarli darajada kamayadi. Bu esa iqtisodiy rivojlanish uchun jiddiy to'siqlarga olib kelishi mumkin.

Likvidlilik muammolarini hal qilish uchun qo'llaniladigan eng samarali usullar orasida markaziy banklarning intervensiyalari, davlat regulyatsiyasi va bozorni texnologik rivojlantirish kiradi. Ayniqsa, moliyaviy infratuzilmani rivojlantirish, ya'ni elektron savdo tizimlari, algoritmik treyding va boshqa innovatsion yechimlar likvidlilikni oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Davlat va xususiy sektor o'rtasidagi yaqin hamkorlik likvidlilikni boshqarish uchun zaruriy shartdir. Markaziy banklarning pul-kredit siyosatini moslashtirish,

kapital bozori regulyatori, kapital bozoridagi ishtirokchilarni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, xalqaro moliyaviy standartlarga rioya qilish likvidlilikni oshirish yo'lidagi samarali choralar sifatida ko'riladi.

Shu bilan birga, ushbu muammolarni hal qilishda uzoq muddatli yondashuv zarurligini hisobga olib, bozor ishtirokchilarining doimiy ishonchini saqlab qolish uchun ishonchli va barqaror moliyaviy muhit yaratish talab qilinadi.

Natijada, kapital bozorining likvidligi va samaradorligi yaxshilanishi bilan iqtisodiyotning umumiy barqarorligi va raqobatbardoshligi ham ortadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mishkin, F. S. (2019). The Economics of Money, Banking, and Financial Markets. Pearson Education.
2. Fabozzi, F. J., & Modigliani, F. (2013). Capital Markets: Institutions and Instruments. Pearson.
3. Brunnermeier, M. K., & Pedersen, L. H. (2009). Market Liquidity and Funding Liquidity. The Review of Financial Studies, 22(6), 2201-2238.
4. Acharya, V. V., & Viswanathan, S. (2011). Leverage, Moral Hazard, and Liquidity. The Journal of Finance, 66(1), 99-138.
5. O'Hara, M. (1995). Market Microstructure Theory. Blackwell Publishing.
6. Allen, F., & Gale, D. (2004). Financial Intermediaries and Markets. Econometrica, 72(4), 1023-1061.
7. Liu, W., & Wang, X. (2010). Stock Market Liquidity and Economic Growth: Evidence from China. Journal of Banking & Finance, 34(5), 1131-1144.
8. Amihud, Y., & Mendelson, H. (1986). Asset Pricing and the Bid-Ask Spread. Journal of Financial Economics, 17(2), 223-249.
9. Diamond, D. W., & Rajan, R. G. (2005). Liquidity Shortages and Banking Crises. The Journal of Finance, 60(2), 615-647.
10. Krugman, P. (2009). The Return of Depression Economics and the Crisis of 2008. W.W. Norton & Company.

